

Belastingdienst laat scholen ten onrechte btw betalen

Laurens Berentsen
Amsterdam

Schoolbesturen hebben aan het begin van de zomervakantie een opsteker gekregen van de Hoge Raad. Zij hoeven minder vaak btw te betalen dan de Belastingdienst wilde.

Dat is goed nieuws voor scholen, maar ook voor andere instellingen die als eindgebruiker btw niet kunnen doorberekenen aan cliënten of patiënten.

De btw is vaak een obstakel voor samenwerking in het onderwijs en de zorg. Als verschillende organisaties administratieve of andere functies willen bundelen of op afstand zetten in een daarvoor opgericht samenwerkingsverband, kunnen zij opeens te maken krijgen btw-afdracht.

De Hoge Raad heeft vrijdag twee arresten gevezen die gaan over stichtingen met meerdere scholen die een eigen bv oprichtten. In het ene geval gaat het om een schoonmaakbedrijf dat alleen schoolgebouwen schoonhoudt die onder de stichting vallen. In het andere geval om een bedrijf dat tegen betaling personeel beschikbaar stelt aan scholen die bij de desbetreffende stichting zijn aangesloten, maar ook aan andere scholen.

De Belastingdienst vond in beide gevallen dat de bedrijven btw in rekening moesten brengen bij de scholen die hun diensten afnemen. Scholen kunnen deze omzetbelasting niet doorberekenen aan leerlingen of ouders, omdat zij als eindgebruiker worden beschouwd. 'Daar zit de btw-pijn', zegt Petra Pleunis, die als belastingadviseur bij EY de stichting met een eigen schoonmaakbedrijf bijstond in de procedure tegen de btw-heffing.

Om geen btw te hoeven betalen moeten de desbetreffende stichtingen en de door hen opgerichte bedrijven een fiscale eenheid vormen voor de omzetbelasting. Bij het schoonmaakbedrijf stond de Belastingdienst dit aanvankelijk toe, maar hij kwam daar later van terug. Vanaf 2013 tot en met het eerste kwartaal van 2015 bracht het bedrijf €255.471 btw in rekening voor de schoonmaak bij de scholen van de stichting.

Het schoonmaakbedrijf vocht de btw-verplichting aan. Het kreeg zowel bij de Rechtbank Den Haag als bij het gerechtshof in de residentiestad gelijk en nu dus ook bij de Hoge

FOTO: ISTOCK

Raad. De tweede stichting won bij de Rechtbank Gelderland, verloor bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden en zegevierde weer bij de Hoge Raad.

Om de kans op tegenstrijdige uitspraken in de toekomst te verkleinen, heeft de Hoge Raad bepaald wanneer er voldoende economische verwevenheid is tussen twee ondernemers om een fiscale eenheid te kunnen vormen. In de arresten van vrijdag gaat het om de verwevenheid van de stichtingen met hun eigen bv's.

De raadsheren leggen de lat voor de fiscale eenheid minder hoog dan de fiscus, duidt Pleunis de arresten. Non-profitorganisaties die ook een commerciële activiteit hebben, kunnen een fiscale eenheid vormen met bedrijven waarin zij ondersteunende taken onderbrengen, aldus de EY-adviseurs. Maar ook commerciële houdstermaatschappijen die bijvoorbeeld managementtaken uitvoeren voor dochterbedrijven, komen volgens haar eerder in aanmerking voor de fiscale eenheid.

Een woordvoerder van Financiën zegt dat de Belastingdienst ook in de toekomst elk verzoek om een fiscale eenheid te mogen vormen, beoordeelt op basis van de specifieke omstandigheden. Het ministerie heeft nog geen idee hoeveel btw-inkomsten de schatkist mogelijk gaat mislopen. De VO-Raad, de belangenorganisatie voor scholen in het voortgezet onderwijs, juicht de arresten toe. Volgens de Raad maken die het voor scholen gemakkelijk zaken als schoonmaak onder te brengen bij een eigen bedrijf zonder dat de fiscale lasten omhooggaan.